

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Освітньо-професійна програма

«УРБАНІСТИЧНІ СТУДІЇ»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Спеціальність 034 Культурологія

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Харківського національного

університету імені В. Н. Каразіна

30 травня 2022 року, протокол № 9

Введено в дію з 2022/2023 навчального року
наказом від 09.06.2022 р. № 0208-1/207

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Олександр ГОЛОВКО

Харків 2022 р.

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 7AFDA0070001

Підписувач ГОЛОВКО ОЛЕКСАНДР МИКОЛАЙОВИЧ

Дійсний з 01.09.2022 13:31:33 по 31.08.2024 23:59:59

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

0401-123 від 04.10.2022

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«УРБАНІСТИЧНІ СТУДІЇ»

Освітню програму розглянуто та схвалено:

1. Науково-методичною радою Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна,
протокол № 8 від 18 травня 2022 р.

Голова науково-методичної ради,
проректор з науково-педагогічної роботи _____ Олександр ГОЛОВКО

2. Вченою радою філософського факультету,
протокол № 4 від 22 квітня 2022 р.

Голова вченої ради факультету _____ Іван КАРПЕНКО

3. Науково-методичною комісією філософського факультету,
протокол № 8 від 20 квітня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії факультету _____ Сергій ГОЛШКОВ

4. Кафедрою українознавства:
протокол № 9 від 30 березня 2022 р.

Завідувач кафедри
Доктор історичних наук, професор _____ Дмитро ЧОРНИЙ

ПРЕАМБУЛА

Розроблено робочою групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування посади	Науковий ступінь, вчене звання
Керівник робочої групи – гарант освітньої програми – Чорний Дмитро Миколайович	Завідувач кафедри українознавства	Доктор історичних наук, професор
Члени робочої групи		
Домановська Марина Євгенівна	Старший викладач кафедри українознавства	Кандидат історичних наук
Курушина Марина Анатоліївна	Доцент кафедри українознавства	Кандидат філологічних наук, доцент
Потоцький В'ячеслав Петрович	Доцент кафедри українознавства	Кандидат історичних наук, доцент

До проектування освітньої програми долучені:

Представники здобувачів вищої освіти:

Анна ЛИТВИНОВА, студентка четвертого курсу філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Ілля ТИЩЕНКО, студент другого курсу філософського факультету Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

При розробці проекту Програми враховано вимоги:

Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, ступеня вищої освіти Бакалавр галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 034 «Культурологія», затвердженого наказом Міністра освіти і науки України № 801 від 16.06.2020 р.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Запорізька міська рада, Департамент культури і туризму
2. Харківська міська рада, Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту
3. Громадська організація «Арт оборона» (Харків)
4. Благодійна організація «Благодійний фонд «Трохи вогню» (Харків)
5. Громадська організація METALAB (Івано-Франківськ)
6. Запорізьке наукове товариство ім. Я. Новицького

1. Профіль освітньо-професійної програми

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна факультет філософський
Офіційна назва програми	Урбаністичні студії Urban studies
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Кваліфікація, що присвоюється	Бакалавр культурології, урбаністичні студії
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки.
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію спеціальності серія НД №2184632 від 18.09.2017 р. виданий Міністерством освіти і науки України, термін дії до 1 липня 2027 року
Передумови	Атестат про повну загальну середню освіту, сертифікати ЗНО
Мова викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 30. 06. 2026
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://philosophy.karazin.ua/ua/study/infopak.html
2 – Мета освітньої програми	
Мета – всебічна гуманітарно-філософська підготовка бакалаврів-культурологів, фахівців, здатних досліджувати й організовувати проживання і діяльність людини в містах різних типів, налагоджувати взаємодію різних елементів міського організму, застосовувати адаптаційні практики.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	03 Гуманітарні науки, 034 Культурологія,
Орієнтація освітньої програми	Орієнтує на підготовку до організації та здійснення діяльності в галузі культурології, організаційно-навчальної, консультативної діяльності з культурних, соціально-культурних, етичних, естетичних, релігійних питань у закладах культури та інших державних та громадських організаціях.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Фокус програми – необхідність розглядати місто як соціокультурний організм, зробити головний акцент на підготовці фахівців, спроможних досліджувати та організовувати проживання і діяльність людини у містах різних типів, взаємодію різних елементів міського організму, навчати адаптаційних практик. Ключові слова: урбаністика, міська культура, міське життя, міська спільнота, міська ідентичність, культура планування та адміністрування в містах, громадські та управлінські проекти.
Особливості програми	Виробнича та педагогічна практики, що забезпечують підготовку фахівців у реальному просторі майбутньої професійної діяльності, можливе стажування за кордоном; частина курсів можуть бути запропоновані для викладання англійською мовою як для українських, так і для іноземних студентів.
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність працевлаштування	Бакалавр культурології, урбаністичні студії може проводити практичну та організаційну діяльність у міському просторі. 3439 – Асистент фахівця з міського та районного планування 3439 – Інструктор виконкому з організаційної роботи 3431 – Секретарі адміністративних органів 3431 – Керуючий справами (секретар) виконавчого комітету 3340 – Асистент вчителя 3340 – Лаборант (освіта) 3491 – Лаборант наукового підрозділу (інші сфери (галузі) наукових досліджень)
Подальше навчання	Можливість продовження навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Загальний стиль навчання – проблемно-орієнтований та студентоцентризований. Лекційні курси поєднуються з семінарами, диспуатами, робочими зустрічами та розв'язанням ситуаційних завдань, міждисциплінарними тренінгами, що розвивають комунікативні та лідерські навички, уміння працювати в команді. Широко використовується алгоритмізація навчання. Самостійна робота на основі підручників та конспектів, електронних освітніх ресурсів, консультації із викладачами визначаються як особисто-орієнтована педагогічна взаємодія суб'єктів навчання у ЗВО, метою і мірою ефективності якої є формування професійної компетентності майбутніх фахівців.
Оцінювання	Письмові екзамени та заліки, семінарські заняття, тестові завдання, навчальна та виробнича практики, есе, презентації. Атестаційно-кваліфікаційний екзамен із фаху та захист кваліфікаційної роботи. Оцінювання досягнень студентів за чотирирівневою (оцінки відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та дворівневою шкалою (зараховано, незараховано); 100-бальна.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 7. Здатність працювати автономно. ЗК 8. Здатність працювати в команді. ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 10. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії

	та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність презентувати результати професійної діяльності в усній та письмовій формі, надавати відповідну аргументацію;</p> <p>ФК 2. Здатність обґрунтовувати рішення щодо врегулювання відносин у сфері культури на основі розуміння специфіки соціокультурних процесів;</p> <p>ФК 3. Здатність аналізувати культурну політику в інституціях різних рівнів;</p> <p>ФК 4. Здатність розуміти та інтерпретувати джерела культури (писемні, речові, візуальні) з урахуванням різних контекстів (історичного, соціального, антропологічного, політичного, релігійного, екологічного тощо);</p> <p>ФК 5. Знати основи теорії та історію урбаністики, сучасні тенденції формування та розвитку міського простору;</p> <p>ФК 6. Здатність використовувати різноманітні джерела інформації та методологічний апарат культурології для виявлення, аналізу культурних потреб суспільства;</p> <p>ФК 7. Вміти застосовувати знання, уміння і практичні навички для участі у плануванні та реалізації реформ місцевого самоврядування, у запровадженні нових практик в адмініструванні;</p> <p>ФК 8. Здатність популяризувати знання про культуру та поширювати інформацію культурологічного змісту, використовуючи сучасні інформаційні, комунікативні засоби та візуальні технології;</p> <p>ФК 9. Здатність організувати культурні події, використовуючи сучасні методи та технології;</p> <p>ФК 10. Мати навички самостійної роботи з феноменами культури та культурними інституціями, з дослідницькою літературою;</p> <p>ФК 11. Мати навички зі створення і менеджменту проєктів у міському середовищі;</p> <p>ФК 12. Мати навички виконання дослідницьких робіт з культурології, теорії, історії та антропології міст і міського простору, написання аналітичних текстів з урбаністичних проблем;</p> <p>ФК 13. Здатність оцінювати матеріальну та духовну цінність об'єкта культурної спадщини різних історичних періодів та географічних ареалів;</p> <p>ФК 14. Здатність дотримуватися стандартів професійної етики та міжкультурної комунікації.</p>
7 - Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	<p>ПРН 1. Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження;</p> <p>ПРН 2. Мати навички критичного мислення, викладати у зрозумілий спосіб власні думки, здійснювати їх аргументацію;</p> <p>ПРН 3. Вести публічну дискусію та підтримувати діалог з питань української культури з фахівцями та нефахівцями;</p> <p>ПРН 4. Створювати культурні проєкти, проводити фахову діяльність у сфері культури;</p> <p>ПРН 5. Створювати логічно і структурно організовані тексти з питань культурології відповідно до спеціалізації.</p> <p>ПРН 6. Інтерпретувати культурні джерела (речові, друковані, візуальні, художні) з використанням спеціальної літератури та визначених методик, аргументовано викладати умовиводи щодо їх змісту;</p>

	<p>ПРН 7. Демонструвати знання з основних теоретичних напрямів, шкіл, концепцій, теорії і філософії культури;</p> <p>ПРН 8. Виявляти, перевіряти та узагальнювати інформацію щодо різноманітних контекстів культурної практики, визначати ступінь їх актуальності із застосуванням релевантних джерел, інформаційних, комунікативних засобів та візуальних технологій;</p> <p>ПРН 9. Демонструвати комплексне розуміння міської структури і пов'язаних із нею проблем місцевого самоврядування, міського адміністрування та планування, збереження міської історії та культури;</p> <p>ПРН 10. Обґрунтовувати, розробляти та реалізовувати культурні події та проекти з дотриманням законодавства та відповідно до визначених мети та завдань;</p> <p>ПРН 11. Демонструвати спроможність до культурологічного дослідження, опису та класифікації артефактів;</p> <p>ПРН 12. Уміти систематизувати та класифікувати знання з теорії та історії міського простору, писати культурологічні тексти;</p> <p>ПРН 13. Аналізувати ефективність культурних політик, технологій реалізації культурних ідей у контексті конкретних параметрів їх впровадження;</p> <p>ПРН 14. Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
<p>Специфічні характеристики кадрового забезпечення</p>	<p>Підготовка фахівців буде здійснюватися на базі випускової кафедри українознавства, до викладацького складу якої входить 2 доктори історичних наук, 1 доктор архітектури, 1 доктор педагогічних наук та 15 кандидатів історичних, філологічних, філософських наук та архітектури, що мають відповідну кваліфікацію для викладання курсів освітньої програми. Також до освітнього процесу будуть залучені викладачі інших кафедр університету – спеціалісти-теоретики та практики з урбаністики, що працюють в сферах культурології, політології, соціології, права, економіки, охорони здоров'я, психології, екології.</p>
<p>Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення</p>	<p>У навчальному процесі використовуються приміщення за адресою: площа Свободи, 6, а саме: приміщення кафедр, 17 навчальних аудиторій (з них 5 потокових), навчально-методичний кабінет, кабінет для проведення лекційних занять та конференцій, кабінет для проведення практикуму з оздоровчих технологій, 4 комп'ютерні класи. Усі комп'ютери мають доступ до мережі INTERNET. Випускаюча кафедра – кафедра українознавства займає 3 окремих приміщення у корпусі ХНУ (м. Свободи, 6).</p>
<p>Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення</p>	<p>Інформаційне забезпечення здійснюється на базі Центральної наукової бібліотеки (ЦНБ) Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, фонд якої складає понад 3 400 000 примірників, у т. ч. наукової літератури – понад 1 760 000, навчальної – близько 1 150 000, художньої – близько 400 000; понад 700 000 видань зарубіжної літератури.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення підготовки за освітньо-професійною програмою складається з: програм навчальних дисциплін та програм практик, текстів (презентацій) лекцій, навчально-методичних матеріалів до проведення семінарських, практичних занять, самостійної роботи, завдань поточного та підсумкового контролю, методичних вказівок до виконання контрольних робіт (в т. ч. на електронних носіях). В навчальному процесі в усіх курсах фахової підготовки широко застосовуються мультимедійні засоби навчання. Забезпеченість навчально-</p>

	методичною літературою дорівнює 100%.
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Порядок організації програм національної академічної мобільності для учасників освітнього процесу ХНУ імені В. Н. Каразіна на території України визначається «Положенням про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна права на академічну мобільність».
Міжнародна кредитна мобільність	Порядок організації програм міжнародної академічної мобільності для учасників освітнього процесу ХНУ імені В. Н. Каразіна поза межами України та іноземних учасників освітнього процесу визначається «Положенням про порядок реалізації учасниками освітнього процесу Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна права на академічну мобільність» і реалізується згідно договору між УАМ (Познань, Польща) та ХНУ імені В. Н. Каразіна.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Передбачено

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Компоненти ОП (бакалавр)

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія України	3	Екзамен
ОК 2	Місто в історії культури	5	Екзамен
ОК 3	Філософія	4	Екзамен
ОК 4	Іноземна мова	8	Екзамен
ОК 5	Соціологія	4	Залік
ОК 6	Правознавство	3	Залік
ОК 7	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Екзамен
ОК 8	Іноземна мова за фахом	3	Залік
ОК 9	Архаїчна культура	6	Екзамен
ОК 10	Культура Стародавнього Сходу	5	Залік
ОК 11	Антична культура	10	Екзамен /залік
ОК 12	Культура західноєвропейського Середньовіччя	4	Екзамен
ОК 13	Основи інформатики і комп'ютерної техніки	3	Залік
ОК 14	Культура містобудування	6	Екзамен

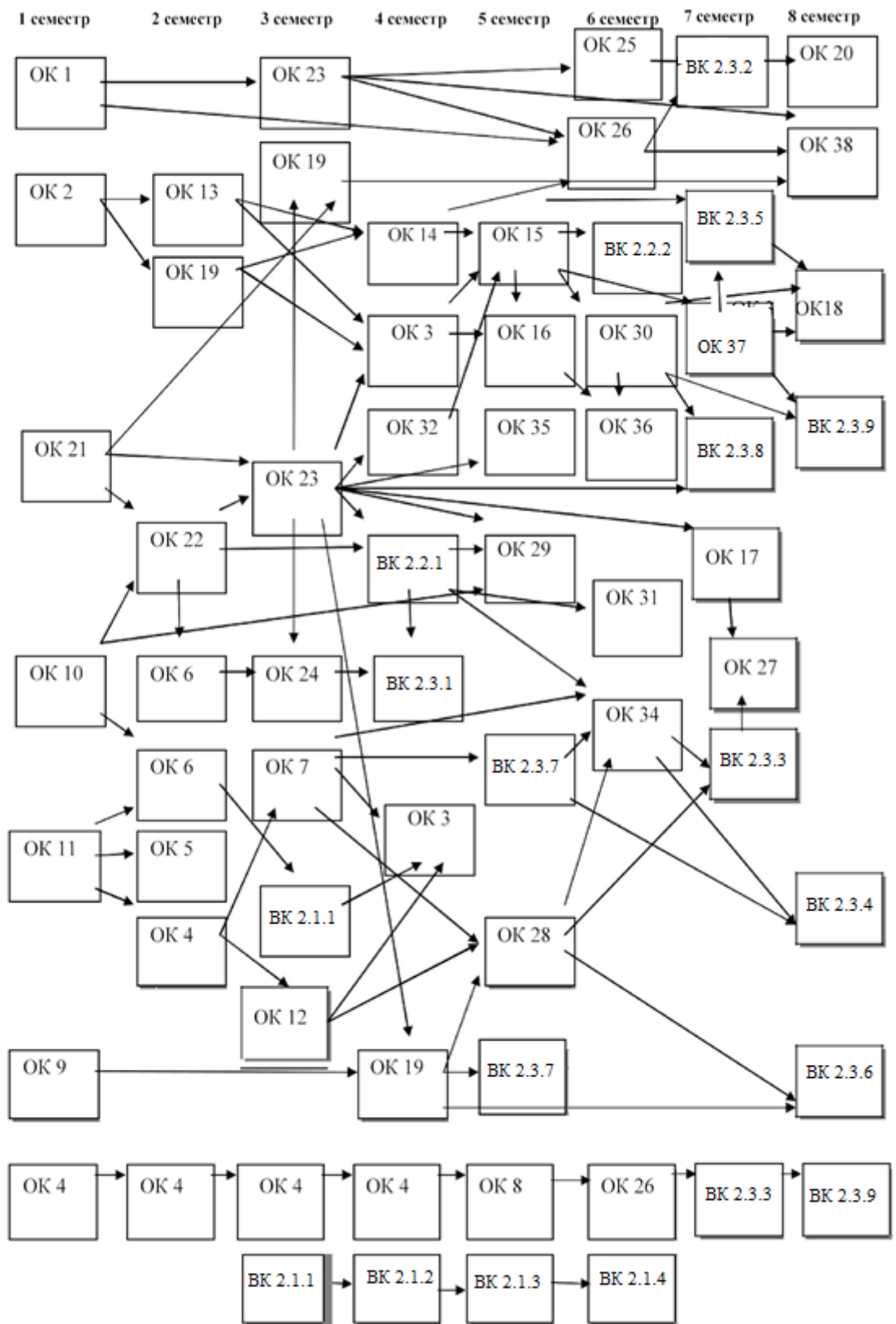
ОК 15	Культура європейського Відродження	3	Екзамен
ОК 16	Культура Нового часу	4	Екзамен
ОК 17	Культура ХІХ – початку ХХ століть	4	Екзамен
ОК 18	Культура другої половини ХХ – початку ХХІ століття	3	Екзамен
ОК 19	Історія філософії	12	Екзамен
ОК 20	Українська культура	4	Екзамен
ОК 21	Вступ до культурології	5	Екзамен
ОК 22	Логіка	6	Екзамен
ОК 23	Антропологія міста	6	Екзамен
ОК 24	Релігієзнавство	6	Екзамен
ОК 25	Ревіталізація міського простору	3	Екзамен
ОК 26	Професійні тексти у сфері урбаністики	4	Залік
ОК 27	Методика викладання культурологічних дисциплін	4	Залік
ОК 28	Етика	3	Екзамен
ОК 29	Естетика	4	Екзамен
ОК 30	Педагогіка	3	Екзамен
ОК 31	Місто: теорія та історія	3	Екзамен
ОК 32	Менеджмент проєктів в міському просторі	3	Залік
ОК 33	Основи охорони праці та безпеки життєдіяльності	3	Залік
ОК34	Методи студіювання в урбаністиці	4	Залік
ОК 35	Навчально-ознайомча практика (без відриву від занять)	5	Залік
ОК 36	Виробнича (організаційно-управлінська)	6	Екзамен
ОК 37	Виробнича (педагогічна практика)	6	Екзамен
ОК 38	Виробнича (переддипломна практика)	6	Екзамен
ОК 39	Атестаційно-кваліфікаційний екзамен	3	Екзамен
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін:		180	

2. Вибіркові компоненти ОП

2.1. Цикл загальної підготовки

ВК 2.1.1.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	Залік
ВК 2.1.2.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	Залік
ВК 2.1.3.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	Залік
ВК 2.1.4.	Міжфакультетська вибіркова дисципліна	3	Залік
2.2. Цикл професійної (фахової) підготовки (Обираються з дев'яти дисциплін за каталогом фахових вибірових дисциплін факультету загальним обсягом 12 ЄКТС)			
ВК 2.2.1.	Психологія/ Психологія спілкування/ Міста і здоров'я людини	4	Залік
ВК 2.2.2.	Економічна теорія / Глобалізація і сучасна світ-система / Міжнародні організації і глобальне управління	4	Залік
ВК 2.2.3.	Політологія/ Сучасні політичні вчення/ Політичні еліти і лідерство	4	Залік
Обираються три вибірові фахові дисципліни з каталогу дисциплін загальним обсягом 12 ЄКТС			
(Обираються з 18 дисциплін блоку вибірових дисциплін загальним обсягом 36 кредитів ЄКТС)			
ВК 2.3.1.	Політичні кампанії і робота з виборцями / Ризикологія міста	4	Залік
ВК 2.3.2.	Музеезнавство / Урбаністичні образи: проблеми збереження та вивчення	3	Залік
ВК 2.3.3.	Соціолінгвістика. Мова міста / Глобалізація та її вплив на розвиток міст	4	Залік
ВК 2.3.4.	Повсякденне життя міського населення/ Муніципальне право	4	Залік
ВК 2.3.5.	Соціологія міста / Міська ідентичність	4	Екзамен
ВК 2.3.6.	Семіотика міста / Образи міста в мистецтві	4	Залік
ВК 2.3.7.	Раси, класи, етноси в містах / Харків: місто і люди	5	Екзамен
ВК 2.3.8.	Грантрайтинг в міській сфері/Волонтерська діяльність: особливості великих і малих міст	4	Залік
ВК 2.3.9.	Мови міста: архітектура, мас-медіа, фотографія, реклама, мурали / Місто як текст і тексти про місто	4	Екзамен
Обираються 9 дисциплін – по одній з кожного блоку – загальним обсягом 36 кредитів ЄКТС			
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація проводиться у вигляді атестаційно-кваліфікаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи. Тематика кваліфікаційних робіт та програма атестаційного екзамену відповідає вимогам теоретичної та практичної підготовки студентів з обраного фаху.

Атестаційно-кваліфікаційний екзамен проводиться за фахом «Культурологія» у 8 семестрі, до якого входять такі дисципліни: «Антична культура», «Культура західноєвропейського Середньовіччя», «Культура європейського Відродження», «Культура Нового часу», «Культура ХІХ – початку ХХ століть», «Культура другої половини ХХ – початку ХХІ століття», «Українська культура», «Місто в історії культури», «Основи загальної теорії культури», «Ревіталізація міського простору», «Антропологія міста», «Місто: теорія та історія».

Кваліфікаційна робота проходить перевірку на плагіат в системі strikeplagiarism.com.

Атестація здобувача завершується видачею документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації бакалавр культурології, урбаністичні студії.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

